

Újabb leletek Szentes-Ilonaparton

HORVÁTH László A.

1984 júniusában újabb leletmentés folyt a már évtizedek óta ismert lelőhelynek a víztoronytól Ny-ra eső felületén. A földmunkák során az objektumok nagy része megsemmisült, csupán néhány gödröt sikerült megmenteni. Dolgozatomban ezek közül három neolitikus objektum anyagának értékelését végeztem el.

Az 1-2. gödörből a szakálhái csoport leletei kerültek elő. Ezek csak részben hasonlíthatók össze a 60-as évek leleteivel. A 2. gödörben talált keretezett minták már a korai tiszai kultúra jellegzetességeit mutatják.

A legfontosabb az 1984-es leletek közül a 4. gödör anyaga volt, melyben kizárólag az AVK edénytöredékeit tárták fel. Az AVK megjelenése telepünkön újdonságnak számít, mivel a korábbi ásatások során ilyen korú leletanyag eddig nem fordult elő. A kerámiaanyag összehasonlító elemzése során arra a megállapításra jutottam, hogy abban a „korai” és „késői” elemek együttesen fordulnak elő. Különösen megnehezítette a datálást egy szürkés színű, homokkal erősen soványított importedény töredéke, melynek

párhuzamai a Dunántúlon a Vinča B2 korú leletek között találhatóak.

A korai és késői elemek ún. „keveredésére” az elmúlt években több példát is láttunk az alföldi neolitikum kutatása során (SIKLÓDI 1991., ORAVECZ 1985.).

Az ellentmondások feloldásának egyik lehetséges módja, hogy ezek az elemek valószínűleg nem lesznek a továbbiakban alkalmasak a finomkronológiai meghatározásra, lévén, hogy a neolitikum több különböző fázisában is megjelennek. Ugyanakkor gondolhatunk arra is, hogy az eddig különböző korúnak mondott leletegyüttesek legalább részben egyidejűek voltak, amire az eddig ismert radiocarbon adatok is egyértelműen utalnak (HORVÁTH 1991.).

Mindez nem lehet majd hatástalan az alföldi neolitikus kultúrák genetikai viszonyrendszerének vázlatára sem.

A felmerült problémák nem oldhatók meg a ma használt fogalmaink és kronológiai tábláink keretein belül, feltétlenül szükség lenne azok alapos újragondolására az elmúlt évek új adatai alapján.

HORVÁTH László András
Göcseji Múzeum
8900 Zalaegerszeg, Batthyány u. 2.